

LIVING STREETS

VADEMECUM

Stad Brussel

2016 - 2018

**LIVING
STREETS**

Tijden veranderen. Stadsplanning gebeurt niet langer binnenskamers, onder politici, administratie en experts, maar buiten, op straat, samen met bewoners. Zo zou het alleszins moeten zijn, want zo boek je het beste resultaat. Daar ben ik na vier jaren schepen te zijn in Brussel meer dan ooit van overtuigd. In Brussel zien we steeds meer kleinschalige, lokale initiatieven ontstaan, die quasi volledig gedragen worden door bewoners. Daar zit een enorm stedelijk potentieel in, zeker als we ze de tijd en de ondersteuning geven om te groeien en te rijpen.

De **leefstraten** passen perfect in de visie : het laat bewoners toe om gedurende enkele maanden te experimenteren in hun straat. Ze krijgen een budget en ondersteuning, maar verder is het volledig aan hen om de handen uit de mouwen te steken en te kijken wat wél of niet werkt. De bedoeling is om een soort van "levend stadslaboratorium" te creëren waar de bewoners nadenken over nieuwe vormen van samenwonen. Het gaat niet alleen over het weren van autoverkeer en het plaatsen van straatmeubilair en speelinfrastructuur, maar ook en vooral over het ontwikkelen van nieuwe banden en het versterken van de sociale cohesie. In een volgende fase moet er gekeken worden hoe de plekken ook structureel heraangelegd kunnen worden, volgens het gebruik en de functies die de bewoners er aan gegeven hebben.

In Gent experimenteert men al een tijdje met leefstraten, in Brussel staat het project nog in zijn kinderschoenen. Onze eerste leefstraat was een succes. We willen in de toekomst graag meer leefstraten ontwikkelen. Daarover lees je alles in de Vademecum. We zijn dan ook heel erg blij met de steun die we hiervoor van het LIFE-programma van de Europese Commissie ontvingen.

David Weytsman

Schepen Participatie en Wijkcontracten

U leeft in uw straat, u kent ze als geen ander. Daarom kloppen we bij u aan voor uw inbreng in hoe u uw straat wil beleven. Wat bestaat is altijd voor verbetering vatbaar en wij geloven dat u hierin een rol kan spelen.

U heeft vast al eens nagedacht over hoe uw ideale straat er zou uitzien. En mocht dat niet zo zijn, dan heeft een van uw burens er zeker ideeën over. Samen met uw burens kan u aan de slag, nadenken over kleine of grote verbeteringen. Met een klein budget kan je vaak al verder geraken dan je denkt. Schepen Ans Persoons, ikzelf en het college stellen de diensten van de Stad ter uwer beschikking om na te denken over grote en kleine verbeteringen in uw straat. Misschien is niet elk voorstel haalbaar, misschien zijn sommige ideeën voor de lange termijn maar wie niet waagt niet wint. Als u deelneemt zal u alvast een belangrijke bijdrage leveren aan het welbevinden in uw straat.

Els Ampe

Schepen van Openbare Werken, Mobiliteit en Wagenpark

**LIVING
STREETS**

Steden danken hun aangezicht aan het typische karakter van hun afzonderlijke straten. Levendige straten maken van Brussel een bruisende stad. Zo heeft elke straat, elk plein, elke straathoek ... zijn eigen sfeer en uitstraling en draagt het vaak nog de stempel van vervlogen tijden.

Zijn straat beleven houdt in dat men nieuwe vormen van ruimtelijke ordening ervoor uitdenkt. Dat is meteen ook de reden waarom wij u vragen ons de meest geschikte ordening van uw straat - met inbegrip van uitrustingen en gebruik - te laten kennen. Het is de bedoeling dat straatbewoners opnieuw zin krijgen om elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen, en straatvoorzieningen kunnen daarbij helpen.

Khalid Zian

Schepen van Groene Ruimten en Milieu

Wat is een leefstraat?

Met het project Living Streets (Leefstraten) steunt de Stad Brussel zijn inwoners die opnieuw bezit willen nemen van de openbare ruimte en oplossingen willen uitwerken om de levenskwaliteit te verbeteren in de straat waar ze wonen.

In een leefstraat ontmoeten mensen elkaar, komen ze samen en denken ze na over de problemen waarmee ze te maken krijgen in de straat waar ze wonen. Ze identificeren hun noden en denken samen na over hoe ze concreet aan die noden tegemoet kunnen komen. Een leefstraat geeft vrije baan aan de verbeelding met als doel met alternatieven voor de dag te komen die de openbare ruimte veranderen en bewegingen van collectieve dynamiek, de sociale cohesie en de solidariteit versterken.

Een leefstraat is een stadslaboratorium dat uitmondt in originele verwezenlijkingen in uiteenlopende domeinen zoals solidariteit, agro-ecologie, cultuur, vrijetijdsbesteding, sport, lokale economie of vervoerswijzen.

Brussel Participatie is de dienst van de Stad die u helpt bij het opzetten van een leefstraat project. De diensten Openbare Werken en Groene Ruimten bieden praktische ondersteuning aan uw project.

Wie kan een leefstraat lanceren?

Al wie op het grondgebied van de Stad Brussel woont, kan in zijn straat een project van leefstraat lanceren. Daartoe moet de betrokkene ten minste 3 bewoners (van verschillende gezinnen) van de straat mobiliseren om samen een groep te vormen die het project zal dragen.

Om het even welk(e) vereniging, wijkcomité of bewonerscollectief kan eveneens een leefstraat lanceren op voorwaarde dat minimum 3 bewoners (van verschillende gezinnen) van de betrokken straat worden gemobiliseerd om samen met hen een groep te vormen die het project moet dragen.

De Stad Brussel behoudt zich het recht voor eender welk project dat wordt ingediend te aanvaarden of te weigeren op grond van op objectieve redenen.

Hoe een leefstraat lanceren?

Een leefstraat wordt gelanceerd volgens een proces dat bestaat uit 7 stappen:

1. Samenkomen met Brussel Participatie, de diensten Openbare Werken en Groene Ruimten om de grote lijnen van het project te bepalen en zijn haalbaarheid te beoordelen.
2. De bewoners van de straat ontmoeten om hen te informeren over het thema van het project en een eerste keer te peilen naar wat hun noden en verlangens zijn voor de straat waar ze wonen.
3. Een groep samenstellen die het project zal dragen en ten minste 3 bewoners van de straat telt.
4. Het lanceringsformulier (zie bijlage) invullen en indienen bij Brussel Participatie, ten laatste 3 maanden vóór de aanvangsdatum van uw leefstraatproject.

Het lanceringsformulier wordt ingevuld in nauwe samenwerking met Brussel Participatie. Het biedt u de kans een aantal belangrijke vragen te beantwoorden, zoals:

- Binnen welke perimeter zullen we handelen (straat, plein, voorplein, square)?
 - Welke zijn de thema's van ons project?
 - Welke zijn de aanvangs- en einddatum van het project?
 - Welke zijn de regelmaat en de tijdstippen van de activiteiten?
 - Hoeveel bedraagt onze voorlopige begroting?
5. De bewoners samenbrengen om ideeën te doen opborrelen en samen de acties kiezen die zullen worden gerealiseerd.

6. De acties voorbereiden en een verzoek tot toelating indienen om een evenement te organiseren (zie bijgevoegd formulier). Een leefstraatproject betekent niet noodzakelijk dat de straat voor alle verkeer wordt afgesloten.
7. De activiteiten lanceren tijdens de overeengekomen periode. Een leefstraat kan om het even wanneer tijdens het jaar worden gelanceerd en kan 1 tot 2 maanden duren, zonder dat er noodzakelijk continu activiteiten plaatsvinden (de activiteiten kunnen bijvoorbeeld tijdens het weekend of op woensdagnamiddag worden gepland).

Aan welke criteria dient een leefstraat te voldoen?

Een leefstraat:

- Draagt op creatieve wijze bij tot de verbetering van de levenskwaliteit in de openbare ruimte volgens de principes van duurzame ontwikkeling;
- Draagt bij tot het gemeenschappelijk belang, de solidariteit en de sociale cohesie,
- Wordt gerealiseerd in het kader van een collectieve en inclusieve dynamiek waarbij er wordt geluisterd naar de meningen, de opmerkingen en de wensen van elke bewoner,
- Is toegankelijk voor om het even wie, ongeacht zijn of haar afkomst, taal, geslacht en leeftijd,
- Biedt gratis activiteiten of activiteiten voor een bescheiden prijs aan.

De bewoners worden ertoe aangemoedigd samen een charter van hun leefstraat op te stellen om de waarden en werkingsprincipes te formaliseren die een leidraad zullen vormen voor de collectieve actie en het leven in de openbare ruimte.

Hoe kan de Stad Brussel u helpen?

Een leefstraat berust op de nauwe samenwerking tussen de bewoners van de Stad. De diensten Brussel Participatie, Openbare Werken en Groene Ruimten

helpen de inwoners om hun project te bedenken, concreet uit te werken en te lanceren.

Via Brussel Participatie biedt de Stad financiële steun (dankzij het Europees programma LIFE) en stuurt en adviseert hij de projectdragers m.b.t. de administratieve formaliteiten (vergunningen, verzekeringen ...), de logistiek (materieel, communicatie ...) en de methodologie inzake burgerparticipatie.

Welke financiële hulp wordt er geboden?

Een leefstraatproject kan beschikken over een budget tussen 1.000 en 5.000 euro.

De financiële hulp is bestemd om de investerings- en werkingskosten van het project (incl. de eventuele verzekeringspremies) te betalen, met uitsluiting van de beheerskosten (bank- en administratiekosten) en de personeelskosten (i.e. de groep die het project draagt mag zichzelf geen vergoeding toekennen).

Alle uitgaven dienen te worden verantwoord door een factuur of een kasticket. Uitgaven boven 500 € moeten op voorhand worden goedgekeurd door Brussel Participatie.

Het toegekende bedrag moet worden uitgegeven vóór de einddatum van het leefstraatproject zoals vermeld op het lanceringsformulier.

Hoe wordt de financiële steun toegekend?

De financiële steun voor het leefstraatproject wordt voor 80% betaald bij wijze van vooruitbetaling binnen een termijn van 30 dagen na de ondertekening van de overeenkomst en ten laatste 1 maand vóór de aanvangsdatum van de activiteit.

Op het einde van de activiteit dient de projectgroep bij Brussel Participatie een activiteitsrapport en een financiële balans in, samen met alle bewijsstukken van uitgaven.

Het saldo van de financiële steun wordt betaald binnen een termijn van 30 dagen na de goedkeuring van de documenten.

De niet uitgegeven bedragen of de bedragen die betrekking hebben op uitgaven die niet worden aanvaard worden door de begunstigen van de financiële steun terugbetaald binnen een termijn van 30 dagen na het verzoek daartoe vanwege de Stad.

De financiële steun wordt toegekend overeenkomstig de bepalingen van de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning van sommige toelagen.

Communicatie en verspreiding

Alle communicatie in verband met het leefstraatproject dient de logo's te bevatten van het programma LIFE, van Living Streets en van de Stad Brussel alsook de vermelding "Met de steun van Brussel Participatie en van de schepenen van Participatie, Openbare Werken en Groene Ruimten".

De leefstraten zijn pilootexperimenten die worden gefinancierd dankzij het Europees programma LIFE/Living Streets. Na afloop van het programma worden de ideeën en projecten die de bewoners in deze context ontwikkelen gebundeld in een publicatie. De beste ideeën kunnen elders navolging krijgen, in Brussel of in andere Europese steden.

Aansprakelijkheid

Met behulp van het formulier waarmee een aanvraag wordt ingediend om de toelating te krijgen om een evenement te organiseren, informeert de projectgroep de Stad Brussel over de aard van het evenement en de installaties die in het kader van de leefstraat zijn voorzien.

Elke activiteit die in de openbare ruimte wordt georganiseerd, moet op voorhand een gunstig advies krijgen van het Beheerscomité van de Stad Brussel. Het is dus belangrijk om de aanvraag tot toelating om een evenement te organiseren tijdig in te dienen. Brussel Participatie kan u daarbij helpen.

Het aangekochte materieel moet een collectieve bestemming hebben (beschikbaarheid en toegankelijkheid); de projectgroep is de eigenaar van dit materieel en is er aansprakelijk voor zolang het project loopt en eens het project is beëindigd. Indien het niet (meer) wordt gebruikt in het kader van uw project, mag het materieel - in overleg met Brussel Participatie - ter beschikking van een andere leefstraat worden gesteld. De projectgroep verbindt zich ertoe het in het kader van het project verworven materieel niet aan een derde door te verkopen of weg te geven binnen een termijn van 36 maanden vanaf de aanvangsdatum van het leefstraatproject.

De projectgroep verbindt zich ertoe een verzekering BA aan te gaan voor de duur van de activiteiten van de leefstraat en daarvan een schriftelijk bewijs over te leggen aan Brussel Participatie.

Vragen?

Het projectteam van Brussel Participatie staat tot uw beschikking om uw vragen te beantwoorden en u te helpen om uw project te lanceren:

Brussel Participatie

Ann Van de Vyvere, Coördinatrice
Emile Jacqmainlaan 19 - 1000 Brussel
02.279.21.30
org.particip@brucity.be

